

provincie groningen

bezoekadres: Martinikerkhof 12

Aan de leden van de Statencommissie
Omgeving en Milieu

postadres: Postbus 610
9700 AP
Groningen

algemeen telefoonnr: 050 316 49 11

algemeen faxnr: 050 316 49 33

www.provinciegroningen.nl
info@provinciegroningen.nl

Datum : 24 JAN. 2012
Briefnummer : 2012-00922/4/A.9, RP
Zaaknummer : 373142
Behandeld door : Bijl P.H.K.
Telefoonnummer : (050) 316 4778
E-mail : p.bijl@provinciegroningen.nl
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Concept wijziging art.4.31 / 4.32 alsmede art. 4.48 / 4.49 en art. 6.3 2° lid van de Omgevingsverordening ('Ecologische hoofdstructuur' resp. 'Bos- en natuurgebieden *buiten de ecologische hoofdstructuur*', resp. 'Wijzigingsbevoegdheid Gedeputeerde Staten').

Geachte dames en heren,

1. Aanleiding

Op 21 september 2011 is in uw commissievergadering de brief besproken waarin wij onze voornemens voor wat betreft aanpassing van de Omgevingsverordening hebben verwoord. Bij die gelegenheid heeft u zich nieuwsgierig getoond naar de wijze waarop ons inziens de regels met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur vorm zouden kunnen worden gegeven, nu een ontheffingsconstructie daar geen deel meer van kan uitmaken. Wij hebben daarop toegezegd u een voorstel toe te zenden, zodra een concepttekst voor het ontwerp van de voorgenomen aanpassing van de Omgevingsverordening gereed was. Met deze brief wordt deze toezegging nagekomen, met dien verstande dat met het oog op de onderlinge samenhang hier ook de regels met betrekking tot "Bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur" en de aan ons college toegekende wijzigingsbevoegdheid bij worden betrokken.

2. Samenvatting

In de voorgestelde redactie van de bepalingen met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur en de bepalingen met betrekking tot "Bos - en natuurgebieden buiten de Ecologische Hoofdstructuur" zijn - de "spoedwet Wro" indachtig - geen ontheffingsconstructies meer opgenomen. Voor de inhoud van de voorgestelde regeling ten aanzien van de Ecologische Hoofdstructuur zijn echter vooral de regels die ingevolge de AMvB "Besluit algemene regels ruimtelijke ordening" (Barro) met betrekking tot de Ecologische Hoofdstructuur in de Omgevingsverordening moeten worden opgenomen bepalend. Voor wat betreft de regels met betrekking tot "Bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur" is - net zoals in de huidige Omgevingsverordening - gekozen voor regels die overeenkomen met de regels voor de ecologische hoofdstructuur, maar dat is geen verplichting die uit evengenoemd Barro voortvloeit.

GEDEPUTEERDE STATEN

3. Leeswijzer

In het onderstaande worden - onder 'Inhoud' - de volgende onderdelen onderscheiden:

- A. de huidige tekst van de artikelen 4.31, 4.32, 4.48, 4.49 en 6.3, lid 2, (allen grijs omkaderd);
- B. de aanleiding voor de voorgenomen herziening;
- C. ons voorstel voor herziening van de artikelen 4.31, 4.48 en 6.3, 2^e lid (.de artikelen 4.32 en 4.49 kunnen daarbij vervallen) en ;
- D. kanttekeningen bij het Barro en de voorgestelde regeling .

4. Inhoud

A. Huidige redactie van de artikelen 4.31, 4.42, 4.48 en 4.49 van de Omgevingsverordening:

Artikel 4.31 Ecologische hoofdstructuur en robuuste verbindingzones

1. Voor zover een bestemmingsplan betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur voorziet het plan niet in wijziging van de bestemming of wijziging van de regels ter zake van het gebruik van de grond die in significante mate afbreuk doen aan:
  - a. het areaal aan de gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur; of
  - b. de samenhang tussen de gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur; of;
  - c. de aanwezige en mogelijke abiotische kenmerken en waarden van de van de ecologische hoofdstructuur deel uitmakende gronden, aangegeven in bijlage 16; of
  - d. de door Gedeputeerde Staten vastgestelde belangrijke landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het toepasselijke gebied.
2. Onverminderd artikel 4.27 is het eerste lid niet van toepassing op gronden die deel uitmaken van een agrarisch bouwperceel dat is toegekend in een bestemmingsplan dat geldt op het tijdstip dat dit artikel in werking treedt, van kracht is.

Artikel 4.32 Ontheffingsmogelijkheid artikel 4.31

1. In dit artikel wordt onder schade verstaan: aantasting van de belangrijke landschapskenmerken en natuurwaarden van het gebied alsmede mogelijk andere negatieve effecten voor de met de gebiedsaanwijzing beoogde ontwikkeling en belangen.
2. Ontheffing van artikel 4.31 is uitsluitend mogelijk ten behoeve van
  - a. een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee een groot openbaar belang wordt gediend;
  - b. een ingreep anders dan bedoeld onder a, hetzij kleinschalig van aard, hetzij voortvloeiend uit een samenhangende ruimtelijke visie waarmee Gedeputeerde Staten hebben ingestemd.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid kan slechts worden verleend indien vaststaat dat de maatregelen ter voorkoming van schade alsmede de compenserende maatregelen zullen worden uitgevoerd.

4. De ontheffing, bedoeld in het tweede lid, onder a, kan alleen worden verleend indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade volledig wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat er geen netto verlies optreedt aan belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.
5. De ontheffing, bedoeld in het tweede lid, onder b, kan alleen worden verleend indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade volledig wordt gecompenseerd overeenkomstig het derde lid, en er netto winst optreedt voor de belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

Artikel 4.48 Bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur

Voor zover een bestemmingsplan betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de in bijlage 10, kaart 4, aangegeven bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur, voorziet het plan niet in wijziging van de bestemming of wijziging ter zake van het gebruik van de grond ten gevolge waarvan in significante mate afbreuk wordt gedaan aan:

- a. het areaal van de tot het bos- en natuurgebied behorende gronden; of
- b. de actuele natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het bos - of natuurgebied.

Artikel 4.49 Ontheffingsmogelijkheid artikel 4.48

1. In dit artikel wordt onder schade verstaan: aantasting van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied.
2. Ontheffing van artikel 4.48 is uitsluitend mogelijk ten behoeve van
  - a. een ingreep waarvoor geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en waarmee een groot openbaar belang wordt gediend;
  - b. een ingreep anders dan bedoeld onder a, hetzij kleinschalig van aard, hetzij voortvloeiend uit een samenhangende ruimtelijke visie waarmee Gedeputeerde Staten hebben ingestemd.
3. Een ontheffing als bedoeld in het tweede lid kan, onverminderd het in het derde en vierde lid gestelde, slechts worden verleend indien vaststaat dat de maatregelen ter voorkoming van schade alsmede de compenserende maatregelen zullen worden uitgevoerd.
4. De ontheffing, bedoeld in het tweede lid, onder a, kan alleen worden verleend indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen en resterende schade volledig wordt gecompenseerd door het treffen van zodanige maatregelen dat er geen netto verlies optreedt aan belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.
5. De ontheffing, bedoeld in het tweede lid, onder b, kan alleen worden verleend indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen, resterende schade volledig wordt gecompenseerd overeenkomstig het derde lid, en er netto winst optreedt voor de belangrijke kenmerken en waarden in termen van areaal, kwaliteit en samenhang.

Artikel 6.3 Wijzigingsbevoegdheid Gedeputeerde Staten

lid 2:

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot wijziging van de van deze verordening deel uitmakende bijlagen voor wat betreft de daarin opgenomen gebiedsbegrenzingsen

voor zover zulks voortvloeit uit een besluit tot vaststelling van een robuuste verbindingzone dan wel uit een besluit tot vaststelling van een milieubeschermingsgebied.

B. Aanleiding tot herziening

Nieuwe inzichten van de wetgever, zoals die tot uiting komen in de 'Spoedwet Wro' nopen ertoe dat de ontheffingsconstructie dient te vervallen. Tevens dient de regeling te voldoen aan het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Voor wat betreft deze laatste is aansluiting gezocht bij het Ontwerpbesluit tot wijziging van het Barro, zoals dat in augustus 2011 in de Staatscourant is gepubliceerd. Die regeling laat - behoudens de keuze v.w.b. de gronden die worden aangewezen als EHS - de provincie hoegenaamd geen speelruimte voor het beschermingsregime dat van toepassing dient te zijn en de randvoorwaarden onder welke de begrenzing kan worden aangepast, in die zin dat de provincie niet permissiever kan zijn dan het Barro voorschrijft.

C. Voorstel nieuwe artikelen 4.31, 4.48 en 6.3, 2^e lid.

Artikel 4.31 Ecologische hoofdstructuur

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur als aangegeven op kaart 4, voorziet niet in wijziging van de bestemming of wijziging van de regels ter zake van het gebruik van de grond die per saldo leiden tot een significante aantasting van de in bijlage 16 beschreven wezenlijke kenmerken en waarden van de van de ecologische hoofdstructuur deel uitmakende gronden, tenzij:
  - a. er sprake is van een groot openbaar belang, en
  - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn, en
  - c. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.
2. De toelichting op een bestemmingsplan dat voorziet in een bestemmingswijziging die ingevolge het eerste lid gecompenseerd dient te worden bevat een verantwoording omtrent de aard en omvang van de effectbeperkende- en/of compenserende maatregelen, de begrenzing van het compensatiegebied, en de wijze waarop de compensatie duurzaam is verzekerd.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op gronden die deel uitmaken van een agrarisch bouwperceel.

(Artikel 4.32 Ontheffingsmogelijkheid artikel 4.31 komt te vervallen)

Artikel 4.48 Bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van de in bijlage 10, kaart 4, aangegeven bos- en natuurgebieden buiten de ecologische hoofdstructuur, voorziet niet in wijziging van de bestemming of wijziging van de regels ter zake van het gebruik van de grond ten gevolge waarvan in significante mate afbreuk wordt gedaan aan het areaal van de tot het bos- en natuurgebied behorende gronden of de actuele natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het bos- of natuurgebied, tenzij:
  - a. er sprake is van een groot openbaar belang, en
  - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn, en

- c. de negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.
2. De toelichting op een bestemmingsplan dat voorziet in een bestemmingswijziging die ingevolge het eerste lid gecompenseerd dient te worden bevat een verantwoording omtrent de aard en omvang van de effectbeperkende- en/of compenserende maatregelen, de begrenzing van het compensatiegebied, en de wijze waarop de compensatie duurzaam is verzekerd.

(Artikel 4.49 Ontheffingsmogelijkheid artikel 4.48 komt te vervallen)

Artikel 6.3 Wijzigingsbevoegdheid Gedeputeerde Staten

lid 2 komt te luiden:

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot wijziging van de van deze verordening deel uitmakende bijlagen voor wat betreft de daarin opgenomen gebiedsbegrenzingsen

- a. voor zover zulks voortvloeit uit een besluit tot vaststelling van een milieubeschermingsgebied;
- b. ten behoeve van een verbetering van de samenhang van de Ecologische hoofdstructuur, of een betere planologische inpassing van de Ecologische hoofdstructuur, mits:
  - 1. de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische hoofdstructuur worden behouden, en;
  - 2. de oppervlakte van de Ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.
- c. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling, voor zover:
  - 1. de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden beperkt is, en
  - 2. de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische hoofdstructuur, en
  - 3. de oppervlakte van de Ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.
- d. ten behoeve van de toepassing van de krachtens artikel 4.31, eerste lid, onderdeel c, gestelde regels.

D. Kanttekeningen bij het Barro en de voorgestelde regeling

Opmerkelijk is dat compensatie op basis van art. 4.31, lid 1, onder c, *niet* noodzakelijkerwijs tot behoud van het areaal aan EHS behoort te leiden - en dus compensatie binnen de EHS door bijvoorbeeld een kwaliteitsimpuls mogelijk maakt -, maar aanpassing van de begrenzing op basis van art. 6.3, lid 2, onder b en c, wel uitdrukkelijk uit gaat van het behoud aan areaal. Of deze 'inconsequentie' in het Barro een bewuste keuze is, is niet duidelijk. Wel is ons bekend dat er recentelijk een interdepartementale Stuurgroep Natuurcompensatie is ingesteld die onderzoek doet naar een verbeterde werking van het compensatiebeginsel. In de wijzigingsbevoegdheid (artikel 6.3) is geen specifieke regel opgenomen m.b.t. een besluit tot begrenzing van een robuuste verbindingzone: aangenomen mag worden dat lid 2, onder b, hier impliciet in voorziet.

In de 2de helft van 2012 zal de Ecologische hoofdstructuur herijkt worden omdat er naar verwachting niet genoeg geld beschikbaar is/komt om de EHS zoals die thans is begrensd, volledig te realiseren of in stand te houden. Deze herijking zal mogelijk nopen tot aanpassing van de kaart, de regels of een combinatie van beide en daarvoor zal dan een partiële herziening van de Omgevingsverordening nodig zijn.

6. Afsluiting

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Bijlagen:

Nr.	Titel	Bijgevoegd	Ter inzage in de Statenkast
1	Ontwerpbesluit wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening - eerste aanvulling. (e.e.a. uitsluitend voor zover betrekking hebbende op de EHS)	ja	-

Bijlage 1:**Ontwerpbesluit wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (eerste aanvulling)****TITEL 2.10 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR****Artikel 2.10.1 (begripsomschrijvingen)**

In deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

Ecologische hoofdstructuur:

begrensd samenhangend netwerk van natuurgebieden van internationaal of nationaal belang dat strekt tot de veiligstelling van ecosystemen met de daarbij behorende soorten.

wezenlijke kenmerken en waarden:

voor gebieden met een agrarische bestemming de aanwezige natuurwaarden en voor gebieden met een andere bestemming de aanwezige en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de mede in het licht van de internationale biodiversiteitdoelstellingen beoogde beheertypen voor het gebied en de daarvoor vereiste bodem- en watercondities.

Artikel 2.10.2 (begrenzing)

- 1. Bij provinciale verordening worden de op land liggende gebieden aangewezen die de Ecologische hoofdstructuur vormen en de plaats van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd.
- 2. Bij regeling van Onze Minister in overeenstemming met Onze Minister van Defensie en Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie worden de militaire oefenterreinen die geen onderdeel vormen van de Ecologische hoofdstructuur aangewezen.

Artikel 2.10.3 (wezenlijke kenmerken en waarden)

- 1. Bij provinciale verordening worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de gebieden, bedoeld in artikel 2.10.2, eerste lid, aangewezen.
- 2. Bij provinciale verordening worden regels gesteld over de inhoud van bestemmingsplannen in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden.

Artikel 2.10.4 (beschermingsregime)

- 1. Bij provinciale verordening worden regels gesteld die bewerkstelligen dat een bestemmingsplan in gebieden behorende tot de Ecologische hoofdstructuur geen bestemmingen mogelijk maakt ten opzichte van het daaraan voorafgaande bestemmingsplan, die per saldo tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden in die gebieden leiden, tenzij:
  - a. er sprake is van een groot openbaar belang,
  - b. er geen reële andere mogelijkheden zijn, en
  - c. de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.
- 2. Ten aanzien van een bestemmingsplan dat nieuwe of wijziging van bebouwing of terreinverharding binnen een kazerne of militaire werk- en opslagplaats groter dan 5 hectare of binnen het verharde of bebouwde gedeelte van een oefenterrein, een schietterrein, een vliegbasis of een vliegveld mogelijk maakt, stelt de verordening uitsluitend de eis, bedoeld in het eerste lid, onder c.

Artikel 2.10.5 (Wijziging van begrenzing)

De begrenzing, bedoeld in artikel 2.10.2, kan bij of krachtens provinciale verordening worden gewijzigd:

- a. ten behoeve van een verbetering van de samenhang van de Ecologische hoofdstructuur, of een betere planologische inpassing van de Ecologische hoofdstructuur, voor zover:
  - 1°. de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische hoofdstructuur worden behouden, en;
  - 2°. de oppervlakte van de Ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.
- b. ten behoeve van een kleinschalige ontwikkeling, voor zover:
  - 1°. de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden beperkt is;
  - 2°. de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van de Ecologische hoofdstructuur, of een vergroting van de oppervlakte van de Ecologische hoofdstructuur, en
  - 3°. de oppervlakte van de Ecologische hoofdstructuur ten minste gelijk blijft.
- c. ten behoeve van de toepassing van de krachtens artikel 2.10.4, eerste lid, onderdeel c, gestelde regels.